

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – půl růstu ČR

EDUcentrum

DEMOKRATICKÁ
ŠKOLA

Metodický list

Bulvární tisk v kontrastu se seriózním tiskem

Časová náročnost:	45 minut
Cílová skupina:	2. ročník SŠ
Počet studentů:	30
Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Průřezová témata:	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Mediální výchova
Klíčové kompetence:	Kompetence k řešení problémů Kompetence k učení
Pomůcky:	Prezenčně: pracovní list, tužka, sešit, tabule Distančně: pracovní list, počítač, případně tužka a papír, textový editor, Microsoft Teams
Klíčová slova:	bulvár, kritické myšlení, práce s informacemi, komplexní jazykový rozbor
Způsob ověření:	DISTANČNÍ
Autor, datum:	Jana Kapounová (2. 5. 2021)

ANOTACE aneb O ČEM JE TATO AKTIVITA?

V rámci aktivity Bulvární tisk v kontrastu se seriózním tiskem studenti druhých ročníků středních odborných škol pracují s několika populárními informačními servery a tištěnými novinami (iDnes.cz, Blesk.cz; Mladá fronta Dnes, deník Aha!). Studenti je analyzují, srovnávají z hlediska témat, grafické úpravy a slovní zásoby. Studenti při práci s výchozími texty od sebe rozlišují bulvární tisk a tzv. seriózní média, kriticky na ně nahlíží a měli by si uvědomit základní rozdíly mezi těmito dvěma typy mediálních obsahů, zároveň poznají, jak různé typy mediálních produktů zprostředkovávají stejnou informaci čtenářům vícero způsoby.

CÍLE

Student samostatně vyhledává klíčové informace a vybírá je.
Student čte text s porozuměním.
Student na příkladech doloží výhody a nevýhody bulvárního zpravodajství, na základě toho dovede využívat vhodná média jako zdroj informací a zábavy.
Student odliší bulvár od ostatních mediálních produktů.
Student respektuje preference svých spolužáků při výběru informačních zdrojů.

POPIS PRŮBĚHU AKTIVITY aneb JAK NA TO?

Distanční forma:

Úvod (3 minuty)

Seznámíme studenty s náplní vyučovací hodiny. Studentům přes aplikaci, kde probíhá online hodina (např. Microsoft Teams), rozešleme pracovní list, který obsahuje čtyři fotografie – 2 úvodní strany z tištěných novin (Mladá fronta Dnes a Aha! a 2 úvodní strany z internetového zpravodajství (iDnes a Blesk.cz). Všechny úvodní strany jsou stejného data.

Pracovní list můžeme rozeslat i před vyučovací hodinou s pokynem, aby ho studenti měli u sebe na dané online hodině. Pracovní list zároveň obsahuje pokyn, který jim přečteme: „Prohlédněte si následující ukázky deníků a serverů. Charakterizujte je (z hlediska témat, fotografií, struktury a grafické úpravy) a porovnejte mezi sebou.“ Studenti zároveň spolu s listem obdrží tabulku v textovém editoru, ve které se objevují konkrétní znaky („velké barevné fotografie“, „výrazné titulky“, „vykřičníky“ apod.) a studenti v ní zaškrtačí (případně jiným způsobem zaznamenávají), co z daných znaků se objevilo u kterého média.

Analýza (10 minut)

Studenti analyzují fotografie na pracovním listu, zaznamenávají si své postřehy na papír/na počítači. Následně studenti prezentují své postřehy, zapisujeme je na tabuli, v případě online

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

EDUcentrum

DEMOKRATICKÁ
ŠKOLA

hodiny např. do textového editoru a sdílíme obrazovku. Máme na tabuli předem připravené čtyři sloupce, každý se vztahuje k jednomu konkrétnímu médiu a postřehy studentů zapisujeme do sloupce podle toho, o kterém mediálním obsahu student zrovna mluví.

Diskuse (12 minut)

Stále sdílíme obrazovku, na které studenti vidí zapsané postřehy z předchozí aktivity. Studenti určí, které zpravodajství patří mezi bulvární a které mezi seriózní (studenti to pravděpodobně dovedou určit díky vlastnímu povědomí o daných denících z dřívějších). Studenti diskutují s učitelem o tom, které bulvární servery a deníky znají a případně čtou oni, nebo někdo v jejich okolí; prezentují své představy o cílové skupině bulvárního tisku; sdělují osobní názory a postoje.

Práce s texty (12 minut)

Studenti dostanou dva texty (z iDnes.cz a z Blesk.cz), které pojednávají o stejné události (konflikt prince Harryho, Meghan a královské rodiny), ale které pocházejí z odlišných serverů. Dané texty jsou přepokopírovány do textového editoru a studenti je obdrží stejným způsobem jako předchozí pracovní list. U obou textů je sjednocena forma, aby na první pohled nebylo poznat, z kterého deníku pocházejí. Studenti po přečtení nejprve určí, který text pochází z bulvárního serveru a který ze seriózního zpravodajského serveru a proč. Poté studenti plní úkoly obsažené v pracovním listu (popsat společné znaky obou textů, porovnat a charakterizovat jazykové prostředky v obou textech). Postřehy si studenti opět zaznamenávají na počítači, případně na papír. Studenti odprezentují ostatním spolužákům a učitelé odpovídi na úkoly z pracovního listu, vzájemně se doplňují. Učitel jejich postřehy zapisuje na tabuli.

Reflexe (8 minut)

Studenti s podporou učitele na základě práce ve vyučovací hodině shrnou základní rysy bulvárního tisku (v kontrastu s jinými servery a deníky). Zapisujeme tyto rysy např. do textového editoru a sdílíme studentům na obrazovce.

Prezenční forma:

Při prezenční formě funguje aktivita víceméně stejně, ale pracovní listy studenti obdrží tištěné.

CO UKÁZALA PRAXE A REFLEXE?

Tabulka s jednotlivými znaky k prvnímu pracovnímu listu je vhodná alternativa pro studenty, kteří při rozboru tápají, na druhou stranu by to pro někoho mohlo být až příliš návodné a studenti by kvůli tomu mohli přehlédnout něco, čeho by si všimli v případě větší volnosti při analýze.

Během pilotáže se ukázalo, že větší množství studentů zná z domova v tištěné podobě pouze bulvární plátky (Blesk, Aha, ...), během diskuse je tedy dobré pobavit se o tom, zda dané tiskoviny „vezmou do ruky“ i sami studenti, pokud ano, tak z jakého důvodu a jaké vidí klady (a zápory) v rámci bulvárního tisku.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – půl růstu ČR

EDUcentrum

DEMOKRATICKÁ
SKOLA

Diskuzí se účastnil menší počet studentů (v distančním prostředí je nelehké odhadovat z jakého důvodu). Je pro tento případ dobré pomoci si například aplikací Mentimeter a skrze ni studentům poskytnout anketní otázky pro lepší představu o postojích jednotlivých studentů.

DALŠÍ POZNÁMKY, TIPY NEBO DOPORUČENÍ

Texty, se kterými se na hodině pracovalo:

https://www.idnes.cz/revue/spolecnost/rozhovor-meghan-princ-harry-oprah-winfreyova-rasismus.A210424_200258_zahranicni_misl [cit. 1.5.2021]

<https://www.blesk.cz/clanek/celebrity-kralovske-rodiny/677322/palac-si-po-odchodu-harry-ho-a-meghan-oddechl-agresivni-narky-nam-nechybi-tvrdi-zamestnanci.html> [cit. 1.5.2021]

Záleží na učiteli, která média a které texty zvolí pro práci v hodině. Je dobré, aby volené výchozí texty byly aktuální.

Aktivitu je možné pojmut i jako skupinovou práci (zejména při prezenční výuce). Studenti mohou analyzovat fotografie z deníků ve dvojicích, případně ve skupinách. Tuto možnost lze zvolit i v online prostředí, ale je třeba mít hodinu v takové aplikaci, kde jde třídu rozdělit na dílčí týmy (např. Zoom).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

EDUcentrum

DEMOKRATICKÁ
SKOLA